



Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 11. marraskuuta 2019
(OR. en)

13898/19

Toimielinten välinen asia:
2019/0198 (NLE)

SCH-EVAL 189
FRONT 307
COMIX 518

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähetäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	8. marraskuuta 2019
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	13183/19
Asia:	Neuvoston täytäntöönpanopäätös suosituksen antamisesta Schengenin säännöstön soveltamisesta Liettuassa ulkorajojen valvonnan alalla vuonna 2018 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 8. marraskuuta 2019 istunnossaan hyväksymä neuvoston täytäntöönpanopäätös suosituksen antamisesta Schengenin säännöstön soveltamisesta Liettuassa ulkorajojen valvonnan alalla vuonna 2018 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Neuvoston 7. lokakuuta 2013 antaman asetuksen (EU) N:o 1053/2013 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti tämä suositus toimitetaan Euroopan parlamentille ja kansallisille parlamenteille.

Neuvoston täytäntöönpanopäätös

SUOSITUKSEN

antamisesta Schengenin säännösten soveltamisesta Liettuaissa ulkorajojen valvonnan alalla vuonna 2018 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten ja toimeenpanevan komitean 16 päivänä syyskuuta 1998 pysyvän Schengenin arviointi- ja soveltamiskomitean perustamisesta tekemän päätöksen kumoamisesta 7 päivänä lokakuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1053/2013¹ ja erityisesti sen 15 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Tämän päätöksen tarkoituksena on suositella Liettualle toimia niiden puutteiden korjaamiseksi, jotka havaittiin ulkorajojen valvonnan alalla vuonna 2018 tehdyssä Schengen-arvioinnissa. Arvioinnista laadittu kertomus, joka sisältää havainnot ja arviot ja jossa luetellaan arvioinnissa havaitut parhaat käytännöt ja puutteet, on hyväksytty komission täytäntöönpanopäätöksellä C(2019) 3010.

¹ EUVL L 295, 6.11.2013, s. 27.

- (2) Hyväksi käytännöksi katsottiin Liettuan rajavartiolaitoksen riskianalyysien organisointi ja toiminta sekä kaikki organisaatiotasot kattavien kokonaisvaltaisten riskianalyysiprosessien varmistamiseksi sovellettavat operatiiviset ratkaisut. Lisäksi hyväksi käytännöksi katsottiin tarkastetuilla lentoasemilla oleviin tarkastuskoppeihin sijoitetut kamerat, joiden avulla voidaan seurata koppien edessä seisovia henkilöitä ja joiden kuvaama näkymä esitetään sekä tarkastuskopissa olevalla näytöllä että päivystävän virkailijan huoneessa olevalla näytöllä, jolloin rajavartijat näkevät kaikki matkustajat erittäin hyvin jo ennen rajatarkastusta ja voidaan ehkäistä mahdollinen rajatarkastusten välttäminen. Hyväksi käytännöksi katsotaan myös se, että Vilnan ja Kaunasin lentoasemien tarkastuskopeissa on näyttö, jolla esitetään tiedot tulevista ja lähtevistä lennoista (esim. lennon tarkka saapumisaika, matkustajien määrä, asianomainen matkatavarahihna jne.), jotta rajavartijoilla on riittävä tilannekuva saapuvista matkustajista, jotka on tarkastettava.
- (3) Koska on tärkeää noudattaa Schengenin säännöstöä, etusijalle olisi asetettava niiden suositusten toteuttaminen, jotka liittyvät yhdenmetyt rajaturvallisuuden strategiaan (suositukset 2 ja 3), henkilöresursseihin ja koulutukseen (suositukset 4 ja 6), merirajojen valvontaan ja tilannetietoisuuteen (suositukset 14 ja 18) sekä tarkastusmenettelyihin ja -infrastruktuuriin (suositukset 27, 28, 29, 30 ja 36).
- (4) Tämä päätös olisi toimitettava Euroopan parlamentille ja jäsenvaltioiden parlamenteille. Liettuan on asetuksen (EU) N:o 1053/2013 16 artiklan 1 kohdan mukaan laadittava kolmen kuukauden kuluessa päätöksen hyväksymisestä toimintasuunnitelma, joka sisältää luettelon kaikista suosituksista arviointikertomuksessa mainittujen puutteiden korjaamiseksi, ja toimitettava kyseinen toimintasuunnitelma komissiolle ja neuvostolle,

SUOSITTAA SEURAAVAA:

Yhdennetty rajaturvallisuus

1. saatava kansallinen yhdennetyn rajaturvallisuuden strategia valmiiksi ja otettava käyttöön selkeä seurantaprosessi ja mekanismi strategian päivittämiseksi; sisällytettävä kansalliseen yhdennetyn rajaturvallisuuden strategiaan kaikki asiaankuuluvat kehitystavoitteet ja painopistealueet rajaturvallisuuden alalla sekä laadittava strategian täytäntöönpanoa koskeva toimintasuunnitelma, johon kaikkien asiaankuuluvien ministeriöiden olisi osallistuttava vastuullaan olevien toimien tehokasta toteuttamista varten;
2. parannettava kansallista strategista suunnittelujärjestelmää siten, että se käsittää kaikki yhdennetyn rajaturvallisuuden osatekijät johdonmukaisella ja tasapainoisella tavalla, jossa otetaan huomioon riskianalyysi, liikennevirrat ja tulevat haasteet; arvioitava uudelleen asiakirja-asiantuntijoiden tarvetta Liettuan ja Valko-Venäjän rajalla ja mukautettava sitä operatiivisen tilanteen, riskianalyysin ja liikennevirtojen mukaan;
3. mukautettava strategista suunnittelua ja investointeja rajatarkastusten alalla vastaamaan operatiivisia tarpeita, riskianalyysia, tulevia haasteita, lainsäädännön muutoksia ja liikennevirtoja sekä huolehdittava infrastruktuurin ja työolojen nykyaikaistamisesta rajanylityspaikoissa;

Henkilöresurssit ja koulutus

4. lisättävä henkilöstöä, jotta käytettävissä on riittävä määrä koulutettuja työntekijöitä toteuttamaan tehokkaat rajavalvontamenettelyt, ottaen huomioon nykyiset ja tulevat uhkat ja haasteet sekä liikennevirrat;
5. varmistettava, että mentorointijärjestelmää sovelletaan järjestelmällisesti kaikkiin uusiin rajavartiijoihin, jotka ovat suorittaneet 12 kuukauden peruskoulutusohjelman;
6. lisättävä kertauskoulutusta rajavalvontaan liittyvissä erityisissä kysymyksissä, kasvatettava tähän koulutukseen osallistuvien rajavartiijoiden määrää ja osoitettava ajankohta koulutusta varten työaikana;

Laadunvalvontamekanismi

7. kehitettävä edelleen kansallista laadunvalvontamekanismia sisällyttämällä kaikki yhdenmetyt rajaturvallisuuden osatekijät ja toiminnot kansalliseen arviointiohjelmaan; otettava käyttöön kokonaisvaltainen ja virallinen kansallinen arviointimekanismi, jonka avulla voidaan jatkuvasti arvioida Schengenin säännösten täytäntöönpanoa kansallisella tasolla;

Riskianalyysi

8. lisättävä niiden sertifioitujen työntekijöiden määrää, jotka ovat saaneet koulutusta riskianalyysin, analyttisten välineiden käytön, matkustajien profiloinnin ja asiakirjapetosten alalla; lisättävä rajavartioiden tietoisuutta terrorismiin syyllistyvien vierastaistelijoiden profiileista;
9. annettava alue- ja paikallistasolla toimiville analyttikoille riittävät oikeudet, jotta he voivat tehdä hakuja ja hoitaa muita analyysitehtäviä rajoilla tapahtuvia häiriötilanteita koskevan PIKS-järjestelmän tietojen avulla; annettava analyttikoille koulutusta tämän välineen päätoiminnoista, jotta voidaan luoda alueellisia ja paikallisia tuotteita, joissa on hyödynnetty näitä tietoja;

Maarajojen valvonta

10. laajennettava pääsyä yhteispartioinnin hallintajärjestelmään rajavartioasemilla tiedonsaantitarpeen pohjalta, jotta voidaan lisätä tietämystä eri tilanteissa käytettävissä olevista resursseista ja tällä tavalla parantaa tilannetietoisuutta;
11. lisättävä rajavalvontapartioiden käytettävissä olevien pimeänäkölaitteiden ja lämpökuvauslaitteiden lukumäärää;
12. varustettava partiot kannettavilla laitteilla, joiden avulla voi tehdä hakuja saatavilla olevissa kansallisissa ja kansainvälisissä tietokannoissa;

Merirajojen valvonta

13. varmistettava, että yhdennetyn merivalvontajärjestelmän kautta saatu tilannekuva on saatavilla alueellisessa koordinoitikeskuksessa;
14. parannettava merivalvontaresurssien laatua sen varmistamiseksi, että pienet ja keskisuuret veneet voidaan havaita ja tunnistaa asianmukaisesti aluevesillä; lisättävä partiointituntien määrää aluemerellä;
15. varmistettava, että yhteinen tilannekuva (maa- ja merirajat) vastaanotetaan yhdessä ainoassa pisteessä; parannettava Neringan rajavartioaseman vuoropäälliköiden tietämystä merivalvonnasta;

Kansallinen koordinoitikeskus

16. arvioitava resurssien paikannusjärjestelmän ja Eurosur-sovelluksen mahdollista yhteentoimivuutta kattavan kansallisen tilannekuvan luomiseksi;
17. vietävä asiaankuuluvat riskianalyysituotteet Eurosurin kansallisiin analyysitietoihin Eurosur-asetuksen soveltamisen varmistamiseksi kaikilta osin;

Tilannetietoisuus

18. parannettava tilannetietoisuutta ja laajennettava kaikkien rajavartioyksiköiden pääsyä PIKS-järjestelmään paikallis- ja aluetasolla;

Rajatarkastukset – monialaiset kysymykset

19. varmistettava, että viisumien kumoamisessa ja mitätöimisessä tarvittavat leimat ovat saatavilla sekä liettuan että englannin kielellä;
20. parannettava ensimmäisen ja toisen linjan rajatarkastuksia tekevien rajavartijoiden englannin kielen taitoa lisäämällä koulutusta englannin kielessä;

21. varmistettava, että lomake, jonka avulla perusteellisen toisen linjan tarkastuksen kohteeksi joutuville kolmansien maiden kansalaisille tiedotetaan kyseisten tarkastusten tarkoituksesta ja menettelyistä, on saatavilla kaikilla unionin virallisilla kielillä Schengenin rajasäännösten 8 artiklan 5 kohdan mukaisesti;

Kenan rajanylityspaikka (rautatie) ja Kybartain rajanylityspaikka (rautatie)

22. pyydettyä rautatieviranomaisia ilmoittamaan junissa kulkevien matkustajien etu- ja sukunimet ja kansalaisuudet;
23. otettava käyttöön menettely sen varmistamiseksi, että matkustajaluettelo tarkistetaan automaattisesti vakiopohjalta nykyisistä tietokannoista, kuten VSATIS-järjestelmästä;
24. varmistettava, että junissa on asianmukainen yhteys liikkuvia rajatarkastuksia varten;
25. varmistettava, että rajavartijat tarkistavat siruihin tallennettujen tietojen aitouden rajatarkastuksia tehdessään;

Medininkain rajanylityspaikka

Infrastruktuuri

26. varmistettava, että kutakin tarkastuskaistaa varten on työpiste, jossa rajavartijoilla on asianmukaiset työolot, jotta mahdollistetaan matkustajien profilointi ja sujuvat liikennevirrat;
27. tarkistettava tarkastuskopeissa olevien työpisteiden tämänhetkinen sijoitus ja varmistettava, että rajavartijat ovat kohtisuorassa tarkastukseen tuleviin matkustajiin ja ajoneuvoihin nähden;
28. parannettava rajanylityspaikan infrastruktuuria sujuvien liikennevirtojen ja tehokkaiden rajatarkastusten varmistamiseksi;

Klaipedan satama

29. mukautettava rajavartiolaitoksen tietotekniikkaohjelmistoa siten, että miehistö- ja matkustajaluettelot voidaan tarkistaa automaattisesti asiaankuuluvista tietokannoista;

Tarkastetut kohteet – ilmaraja

30. tarjottava vuoropäälliköille hallinto- ja johtamiskoulutusta;
31. varmistettava, että tarkastuskoppien ikkunoissa olevaa kalvoa Vilnan ja Kaunasin lentoasemilla siirretään siten, että estetään ainoastaan luvaton katselu kopin sisälle, mutta ei peitetä kopin etureunaa, jolloin matkustaja ei näkisi henkilöä, jonka kanssa hän kommunikoi;
32. parannettava Vilnan ja Kaunasin lentoasemien tarkastuskopeissa käytettävän viestintäjärjestelmän laatua, jotta voidaan varmistaa asianmukainen viestintä rajavartijoiden ja matkustajien välillä;
33. varmistettava asianmukaiset opasteet Vilnan, Kaunasin ja Palangan lentoasemilla Schengenin rajasäännösten 10 artiklan 1 kohdan ja liitteen III säännösten mukaisesti;
34. parannettava asiaankuuluvien paikallisviranomaisten yhteistyötä ja tarvittavia yhteisiä tuotteita (yhteiset riskianalyysit), jotta voidaan varmistaa tehokas tiedonkulku viranomaisten välillä;
35. varmistettava Schengenin rajasäännösten III osaston ja erityisesti 23 artiklan a alakohdan asianmukainen soveltaminen lakkauttamalla Schengen-alueella sijaitsevista lähtöpaikoista saapuvien matkustajien järjestelmälliset rajatarkastukset sekä käytäntö, jonka mukaan sisäisiä lentoja hoitaville lentoyhtiöille määrätään sakkoja;
36. lisättävä Schengenin rajavalvontasääntöjä koskevaa koulutusta ammattitaidon ja rajatarkastusten laadun parantamiseksi;
37. parannettava maahantuloedellytysten ja erityisesti oleskelukustannusten kattamiseen tarvittavien varojen tarkastamista Kaunasin lentoasemalla;
38. suojattava turvallisuusluokiteltuja tietoja paikallisessa koordinoitikeskuksessa esimerkiksi laittamalla kaikkiin ikkunoihin suojakalvo;

39. lisättävä asiakirjatarkastuksia koskevien kertauskurssien määrää ja edistettävä asiakirja-
asiantuntijoiden väliaikaista sijoittamista muille rajanylityspaikoille, jotta saadaan
tarvittavaa harjoitusta kaikenlaisten asiakirjojen käsittelystä;
40. varmistettava opasteiden asianmukainen sijoittelu, jotta voidaan parantaa kaistojen
näkyvyyttä kaikkien tarkastuskoppien osalta Palangan lentoasemalla.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
